

OTSUS

29.05.2019 nr 5-5/2019-025

Koondumisele nr 11/2019 Agron Halduse OÜ / osaühing Vändra loa andmine

1. Koondumine

Agron Halduse OÜ (registrikood 11407992) volitatud esindaja esitas 03.05.2019 Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt vastavalt 30.04.2019 sõlmitud osaühingu osade võlaõiguslikule müügilepingule kavatseb Agron Halduse OÜ omandada ligikaudu 53% osaühing Vändra osakapitalist. Tehingu tulemusel kuuluks osaühing Vändra koondumise teate esitanud Agron Halduse OÜ valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 03.05.2019 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Agron Halduse OÜ ja osaühing Vändra.

Agron Halduse OÜ on valdusettevõtja, mille valitseva mõju alla kuuluvad mitmed põllumajandustoodete tootmise ja müügiga tegelevad ettevõtjad: Miiaste Põllumajanduslik osaühing, OÜ Hummuli Agro, OÜ Põlva Agro, Peri Põllumajanduslik Osaühing, OÜ Lõuna-Eesti Talumuna, Reku Farmid OÜ, Trebor Agro OÜ, Väimela Põllumajanduse OÜ, OÜ Pundsaku-Pungerja Põllud ja Metsad. Agron Halduse OÜ üle omavad valitsevat mõju Varahaldamise OÜ ja OÜ Falber. Varahaldamise OÜ kuulub füüsilistele isikutele M.M (isikukood [...]) – 50%, K.M (isikukood [...]) – 25% ja T.S (isikukood [...]) – 25%. OÜ Falber kuulub füüsilisele isikule R.J (isikukood [...]).

Kõige suurema osa Agron Halduse OÜ kontserni ettevõtjate majandustegevusest moodustab toorpiima müük, lisaks tegelevad ettevõtjad kanamunade müügi, taimekasvatuse ning elusloomade ja liha müügiga.

Osaühingul Vändra tütarettevõtjad puuduvad. Osaühingul Vändra on 38 füüsilisest isikust osanikku, kelle seast kahe osaniku J.T (isikukood [...]) ja I.T (isikukood [...]), kes on käesolevas tehingus müüjateks, osalused moodustavad kokku ligikaudu 53%.

Osaühing Vändra põhitegevuseks on piimakarjakasvatus (toorpiima tootmine ja müük).

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste 2018. aasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Koondumise osaliste äritegevused kattuvad toorpiima tootmisel ja taimekasvatusel. Toorpiima tootmine on mõlema koondumise osalise põhitegevuseks. Taimekasvatusega tegelevad mõlemad koondumise osalised eelkõige loomasööda tootmiseks oma loomade tarbeks.

Statistikaameti andmete ning koondumise teate esitaja poolt esitatud koondumise osaliste erinevate põllukultuuride toodangu koguste võrdlusest selgub, et koondumise osaliste osatähtsus kokku Eestis kasvatatud söödakultuuridest moodustab alla 5% isegi juhul, kui arvestada omatarbeks kasutatud koguseid.

Eestis toodetud toorpiima koguseks oli 2018. aastal Statistikaameti andmetel 748 000 tonni. Agron Halduse OÜ kontserni ettevõtjad tootsid kokku toorpiima ligikaudu [...] tonni ja osaühing Vändra ligikaudu [...] tonni. Eeltoodud kogustest järeldeb, et koondumise osaliste ühiseks osatähtsuseks toorpiima kogutoodangust Eestis on ligikaudu [5 – 10] %.

Eelnevat arvesse võttes, puuduvad käesoleva koondumise puhul horisontaalselt mõjutatud kaubaturud juhendi § 8 lg 3 punkti 1 tähenduses. Kuna antud koondumine ei mõjuta

oluliselt konkurentsiolekorda ühelgi koondumisega seotud kaubaturul, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine vajalik.

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste ühine osakaal kattuvatel ehk horisontaalselt seotud tegevusaladel on alla 15%. Koondumise teate kohaselt on koondumise osaliste suurimateks konkurentideks toorpiima tootmisel AS Trigon Dairy Farming Estonia Grupp, OÜ Sadala Piim ja Ühinenud Farmid AS. Koondumisega ei kaasne vertikaalselt mõjutatud kaubaturgusid juhendi § 8 lg 3 punkti 2 ega seotud kaubaturgusid juhendi § 8 lõike 4 tähenduses.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa Agron Halduse OÜ ja osühing Vändra koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsitenistuse juhataja – peadirektori asetäitja

Konkurentsiameti 29.05.2019 otsuse nr 5-5/2019-025 ärakiri on samane originaaliga. Ärakirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad tekstis on tähistatud nurksulgudega.

/Veiko Ilves/ 10.06.2019